

Abstrakt

Jakmile Sovětský svaz přestal existovat, jeho subjekty získali schopnost určovat svůj směr politického, kulturního a ekonomického rozvoje. Nikdy nekončící přechod k demokracii, popsáný Borisem Budenem, je jedním z klíčových prvků postkomunismu. Zatímco země, které byly součástí východního bloku, ale nebyly součástí Sovětského svazu samotného, byly na své cestě k demokratickému kapitalistickému rozvoji přiměřeně úspěšné, bývalá dominia bojovala s začleněním hodnot, které přicházely s tím, co Madina Tlostanová popisuje jako proces nucené westernizace. Následující práce zkoumá problém postsocialistické transformace identity ve střední Evropě v případě České republiky a postsovětské transformace identity ve východní Evropě v případě Běloruska. Kvalitativní výzkum je postaven na zpřístupněné kolektivní paměti těch, kteří pracují v institucích paměti na úrovni povolené vládnoucími režimy v obou zemích, všichni narození po roce 1989. Podobnosti a rozdíly, které se jasně objevily během srovnávací analýzy, naznačují že být postsocialistickým a postsovětským by již neměla být v akademické literatuře zaměnitelná. Byly a nadále jsou to homologické, ale odlišné procesy, protože být postsovětským znamená nejen uznávání sovětské minulosti jako skutečné a ovlivňující probíhající život národa, ale to také definuje kolektivní pocit in-betweenness. Být postsocialistický znamená popírat komunistické dědictví na úrovni oficiální paměti, a přitom (možná proto) cítit pohodlněji se svou národní identitou a být více vítáni v evropských zemích.